

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Vandentvarka	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Docentas Edvinas Stonevičius	Chemijos ir geomokslų fakultetas Geomokslų institutas Hidrologijos ir klimatologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Antros pakopos	Privalomas Hidrometeorologijos studijų programos studentams Pasirenkamas Geografijos ir kraštotvarkos studijų programos studentams

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinis	2 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	134	64	70

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Spręsti problemas naujoje arba nepažįstamoje aplinkoje, arba platesnėje (daugiašakėje) srityje, tačiau susijusioje su hidrometeorologija.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
.. įgys naujų žinių apie vandentvarkos tikslus, tyrimo objektą, sąsajas su kitais mokslais, suvoks ir kritiškai vertins naujas ir reikšmingas vandentvarkos problemas...	Probleminis dėstymas paskaitose, aktyvioji paskaita, seminaras, savarankiška literatūros analizė	Egzaminas, seminaras.
...įgys gebėjimų pritaikyti priemones įvairioms vandentvarkos problemoms spręsti...	Probleminis dėstymas paskaitose, aktyvioji paskaita, seminaras, „minčių lietus“ savarankiška literatūros analizė	Egzaminas, seminaras.
...įgys naujų žinių apie planavimo svarbą vandentvarkoje bei multidiscipliniškumą, išmoks organizuoti ir valdyti planavimo procesą...	Probleminis dėstymas paskaitose, aktyvioji paskaita, seminaras, „minčių lietus“ savarankiška literatūros analizė	Egzaminas, seminaras.
...susipažins su Lietuvos ir ES teisės aktais reglamentuojančiais vandentvarką...	Probleminis dėstymas paskaitose, aktyvioji paskaita, seminaras, savarankiška literatūros analizė	Egzaminas, seminaras.
... įgys naujų žinių modeliavimo vaidmenį vandentvarkoje bei išmoks parinkti bei taikyti matematinius modelius vandentvarkos problemoms spręsti...	Probleminis dėstymas paskaitose, aktyvioji paskaita, seminaras, savarankiška literatūros analizė	Egzaminas, seminaras.
...gebės taikydami įvairius metodus įvertinti hidroeteorologinių reiškinių grėsmę ir riziką bei parngti efektyvias priemones jų valdymui...	Probleminis dėstymas paskaitose, aktyvioji paskaita, seminaras, seminaras. savarankiška literatūros analizė	Egzaminas, seminaras.

...gebės savarankiškai organizuoti vandens resursų sistemos monitoringą...	Probleminis dėstymas paskaitose, aktyvioji paskaita, savarankiška literatūros analizė.	Egzaminas

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Vandentvarka ir jos tyrimo objektas. Vandentvarkos apibrėžimas. Vandentvarkos vieta mokslų sistemoje. Vanduo aplinkos dalis ir aplinkos ištekliai. Vandens resursai ir jų kaita. Pasaulio vandentvarkos problemų pavyzdžiai.	2		4				6	6	Mokslinės literatūros analizė. Pratybos.
2. Vandentvarkos priemonės. Vandentvarkos priemonių tipai. Priemonės skirtos vandens stygiui švelninti. Priemonės skirtos vandens pertekliui švelninti. Priemonės skirtos vandens kokybei gerinti.	4		4				8	6	Mokslinės literatūros analizė.
3. Vandentvarka ir planavimas Planavimo vandentvarkoje nauda. Integruotas resursų valdymas. Tvari plėtra. Dublino principai. Planavimo ir valdymo erdvinė, laiko, administracinė aprėptis bei ekonominiai aspektai. Planavimo metodai. Konceptuali planavimo ir sprendimų priėmimo schema.	4		4				8	4	Mokslinės literatūros analizė.
4. Vandentvarką reglamentuojantys dokumentai. Lietuvos Respublikos vandens įstatymas. Lietuvos Respublikos geriamo vandens įstatymas. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas. Nuotekų valdymo reglamentas ES Bendroji vandens politikos direktyva. Baseininis vandens išteklių valdymas. ES Potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo direktyva.	6		6				12	14	Mokslinės ir teisinės literatūros analizė. Pasirengimas seminarui.
5. Vandentvarka ir modeliavimas. Modelių teikiama nauda vandentvarkoje. Sąlygos kuriomis tikslinga taikyti modelius. Tyrimo naudojant modelius konceptuali schema ir vaidmuo planavime. Simuliavimo ir optimizavimo modelių skirtumai ir panašumai. Optimizavimo metodų tikslai vandentvarkoje. Laiptinis optimizavimas.	6		6				12	10	Mokslinės literatūros analizė. Pratybos.
6. Hidrometeorologinių reiškinių grėsmė ir rizika. Grėsmės, rizikos, jautrumo, pažeidžiamumo ir prisitaikymo sąvokos. Grėsmės vertinimo metodika. Jautrumo vertinimo metodika. Rizikos vertinimo metodika.	8		8				16	18	Mokslinės literatūros analizė. Pratybos. Pasirengimas seminarui.
7. Adaptyvus monitoringas. Adaptyvaus monitoringo apibrėžimas ir paskirtis. Adaptyvaus monitoringo koncepcinė schema. Monitoringo tinklo optimizavimas. Monitoringo programa. Monitoringo programos laiko ir erdvės aprėptis.	2						2	2	Mokslinės literatūros analizė.
8. Egzamino laikymas								10	Savarankiška literatūros ir paskaitų bei pratybų medžiagos analizė
Iš viso	32		32				64	70	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai

Seminarai Seminaru metu kiekvienas studentas per semestrą turi pristatyti 5 atliktas užduotis ir parengti pranešimus dvejomis iš anksto suderintomis temomis.	50	Semestro metu	Užduočių rezultatų pristatymas ir mokslinai pranešimai vertinami nuo 0 iki 1 balo. 1 balas: Problema išsamiai išanalizuota. Darbo struktūra logiška. Daromos išvados pagrįstos. Darbas parengtas pagal moksliniam darbui keliamus reikalavimus. Studentas gali interpretuoti ir paaiškinti užduoties rezultatus. 0.5 balo: Problema išanalizuota neišsamiai arba yra trūkumų susijusių su darbo struktūra (nevisai atitinka moksliniam darbui keliamus reikalavimus). Studentas gali interpretuoti ir paaiškinti užduoties rezultatus. 0 balų: Darbas nepateiktas arba problema išanalizuota netinkamai. Studentas nesupranta gautų rezultatų. Bendras balas už seminarus - visų mokslinių pranešimų (svorinis koeficientas – 2) ir užduočių rezultatų pristatymo (svorinis koeficientas – 1) įvertinimų svorinis vidurkis
Egzaminas	50	Gegužė	Egzaminą (leidžiama laikyti tik gavus teigiamus įvertinimus už seminarus ir pratybų darbus. Egzamino metu studentai raštu atsako į tris atvirus klausimus. Galutinis egzamino balas yra visų trijų klausimų vidurkis. Klausimų vertinimo kriterijai: 5: atsakymas teisingas ir išsamus. 4: atsakymas teisingas ir pakankamai išsamus. 3: atsakymas teisingas bet neišsamus. 2: atsakymas labiau teisingas nei teisingas. 1: atsakymas labiau neteisingas nei teisingas. 0: atsakymo nėra arba jis visiškai neteisingas.

Autorius	Lei- dimo metai	Pavadinimas	Peri- odinio leid. Nr., tomas	Leidimo vieta ir leidykla, ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
D.P. Loucks, E. van Beek.	2005	Water Resources Systems Planning and Management: An Introduction to Methods, Models & Applications,		UNESCO Publ.
Malcolm Newson	2009	Land, water and development, river basin systems and their sustainable management. 3rd edition		Routledge, London and New York
Papildoma literatūra				
J. L. Wescoat, G. F. White	2003	Water for life– water management and environmental policy		Cambridge University Press
Aplinkos apsaugos agentūra	2009	Nemuno UBR valdymo planas		http://vanduo.gamta.lt
Aplinkos apsaugos agentūra	2010	Ventos UBR valdymo planas		http://vanduo.gamta.lt
Aplinkos apsaugos agentūra	2010	Lielupės UBR valdymo planas		http://vanduo.gamta.lt
Aplinkos apsaugos agentūra	2010	Dauguvos UBR valdymo planas		http://vanduo.gamta.lt